

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ

Проходження педагогічної практики студентами відділення «Дошкільної освіти» Кременчуцького педагогічного коледжу імені А.С.Макаренка є основою для формування професійної компетенції та ефективної підготовки майбутніх вихователів дитячих садків. У студентства під час практики в дошкільних навчальних закладах спостерігається низький вияв творчості та відсутність креативних проявів власних практичних вмінь та навичок.

Під творчістю розуміють діяльність, результатом якої є створення чогось нового, індивідуального, неповторного. Креативність – це творчі можливості людини, які виявляються у сприйнятливості до нового у дивергентному мисленні, тобто в знаходженні неочікуваних рішень, у здатності до пошукових дій. Педагогічна творчість – особистісна якість педагога, яка є невичерпним джерелом його ініціативи, активності, інновацій, постійного натхнення для вдосконалення всього педагогічного процесу. Там, де немає творчості в педагогічній діяльності, там немає живої душі, там педагогіка є мертвою. Тому як немає двох однакових педагогів, так і немає двох однакових методик, щодо впровадження та використання творчості в практичній роботі педагога.

І.М.Дичківська вважає педагогічну творчість обов'язковим компонентом інноваційної педагогічної діяльності. На думку науковця, інноваційна педагогічна діяльність – це заснована на осмисленні практичного педагогічного досвіду цілеспрямована педагогічна діяльність, орієнтована на зміну та розвиток навчально-виховного процесу з метою досягнення вищих результатів, одержання нового знання, формування якісно іншої педагогічної практики; педагогічна творчість – це прийняття і здійснення педагогом оптимальних нестандартних рішень у змінних умовах навчально-виховного процесу. Дослідниця розглядає її реалізацію на двох рівнях:

1. Творчість у широкому розумінні, що виявляється у відкритті нового для себе, тобто виявленні педагогом варіативних нестандартних способів розв'язання завдань та прояву практичних умінь. На цьому рівні відбувається перехід від алгоритмізованих, стереотипних прийомів до суб'єктивно нових.

2. Творчість у вузькому розумінні, сутність якої полягає у відкритті нового для себе і для інших, новаторство. Творчим педагогам притаманні висока самоповага, адекватна самооцінка, задоволеність своєю професійною діяльністю.

Сучасний стан педагогічної практики в освітніх закладах характеризується значним попитом на педагогічну творчість педагогів. У психолого-педагогічних дослідженнях (В.І. Андреев, Т.С. Альтшуллер, В.А. Канвалик, Н.В. Кузьміна, В.А. Моляко) та на практиці в працях (Ш.О. Амонашвілі, А.А. Дашевська, С.М. Лисенкова) з'ясовано, що саме творча особистість педагога є визначним фактором виявлення та розвитку творчих можливостей вихованців.

Вітчизняною та зарубіжною наукою накопичено певний досвід у розробці основних теоретичних передумов проблеми формування творчої особистості. Ю.М. Кулюткін виділяє серед важливих якостей творчої особистості педагога наступні (пріоритетні):

1. Прагнення до самореалізації. Одна з вищих потреб особистості, яка виявляється в реалізації власних творчих сил і здібностей, в постійному зростанні та збагаченні власних внутрішніх можливостей, у підвищенні своєї професійної діяльності, в орієнтації на загальнолюдські цінності.

2. Захоплення справою як покликанням. Висока зацікавленість справою, якою займається людина, отожднення себе зі своєю справою, глибока задоволеність нею і, разом з тим, постійна готовність удосконалювати справу.

3. Аутентичність особистості. Щира та відверта позиція щодо ставлення до себе та інших, небажання ховатися за умовними масками, ховати свої спрямування, думки і переконання, власні індивідуальні особливості.

4. Незалежність щодо суджень. Здатність особистості до висловлювання власних суджень, не пристосовуючись до думки інших; повна самостійність в оцінках.

5. Впевненість у власних силах. Оцінка своїх сил і можливостей адекватна досвіду: вибір цілей і задач, які людина здатна вирішувати на високому рівні якості, відсутність невинуватої тривожності під час вибору та реалізації цілей.

6. Індивідуальність і гнучкість. Здатність до самостійної постановки цілей, а також зміни їх залежно від умов діяльності, вести інших за собою, бути оригінальним і неупередженим під час вирішення проблем, які виникають.

7. Критичність і високий ступінь рефлексії. Постійна увага до адекватності власних дій і вчинків, нетерпимість до недоліків і непродуманих рішень, вміння вчитися на помилках, постійний аналіз та осмислення власної діяльності.

8. Дитяча сприйнятливості і відкритість у ставленні до нового. Поєднання зрілої думки з дитячою свіжістю сприйняття оточуючої дійсності

Дослідженням проблеми творчої особистості педагога займаються українські вчені Н.В. Кічук, С.О. Сисоєва, які вважають, що творча особистість характеризується спрямованістю на креативність, інтелектуальною активністю в соціумі.

- Найважливіші риси педагогічної креативності такі:
- пошуково - проблемний стиль мислення;
- проблемне бачення;
- розвинена творча уява, фантазія;
- специфічні особисті якості (допитливість, самостійність, цілеспрямованість, готовність до ризику), а також специфічні провідні мотиви (творчий інтерес, захопленість творчим процесом, прагнення досягти результату, необхідність реалізувати себе).

Переважає більшість майбутніх вихователів під творчістю розуміють діяльність, результатом якої є створення чогось нового індивідуально-неповторного. Л.С. Виготський зазначав: «Звичайно найвищий вияв творчості досі доступний, лише не багатьом обдарованим генія людства, але у повсякденному житті, що оточує нас, творчість є необхідною умовою існування». Саме тому організація освітньо – виховного процесу з дітьми дошкільного віку спирається на прояв творчості та креативності вихователя, що є запорукою формування вільної та відповідальної особистості потенційного працівника в галузі дошкільної освіти.